

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av
Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the
Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:
Dokumentet är daterat: 15.05.2019
The document is dated:

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: POLLARI LASSE JULIUS

Pvm / Datum / Date: 14.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 15.05.2019

Allekirjoitustapa / Signerat med / Signed with:

Tämä paketti koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat
- Sähköiset allekirjoituksset. Nämä eivät ole näkyvillä tässä asiakirjassa, mutta ne on yhdistetty siihen sähköisesti.

Tämä asiakirja on sinetöity sähköisellä allekirjoituksella.
Sinetti takaa asiakirjan aitouden.

Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >

Detta paket består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument
- Elektroniska signaturer. Dessa syns inte i detta dokument, med de är elektroniskt integrerade i det.

Detta dokument har försetts med sigill genom elektronisk signatur.
Sigillet garanterar dokumentets äkthet.

Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

14.5.2019

PVO Power Management Oy
Töölönkatu 4, 00100 Helsinki
00101 Helsinki

Asia

Energiaviraston päätös koskien energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 noudattamista.

Asianosainen

PVO Power Management Oy (Y-tunnus 2494117-1)

Vireilletulo

25.3.2015

Selostus asiasta

Markkinakäyttäytyminen

PVO Power Management Oy julkaisi 29.12.2014 klo 8:32 UMM-tiedotteen, jossa se ilmoitti Oy Alholmens Kraft Ab:n omistaman AK 2-voimalaitoksen olevan suunnitelussa huollossa 29.12.2014 klo 0:00 – 2.1.2015 klo 0:00 välisen ajan eli yhteensä neljä (4) vuorokautta. Ilmoituksen mukaan huolto kuitenkin alkoi kahdeksan (8) tuntia ja 32 minuuttia aiemmin kuin asiasta ilmoitettiin UMM-tiedotteella (ajat CET-aikaa).

Suomen aluehintaa Nord Pool AS:n (myöhemmin myös Nord Pool) Elspot-markkinalla oli 29.12.2014 ajoittain poikkeuksellisen korkea. Hinta oli seitsemänä (7) tunnissa välillä 199,90 €/MWh – 200,05 €/MWh ja päivän muina tunteina keskimäärin 51,5 €/MWh. Edellisen päivän keskihinta oli 33,3 €/MWh ja seuraavan päivän 38,9 €/MWh. Myös muilla pohjoismaiden hinta-alueilla hinta kävi 29.12 normaalista korkeammalla, mutta pysyi kuitenkin alle 60 €/MWh. Baltiassa korkeimmat hinnat olivat Suomen tasolla välillä 199,90 €/MWh – 200,1 €/MWh.

Pohjolan Voima Oyj:llä on 49,9 % omistusosuus Oy Alholmens Kraft Ab:sta ja 100 % omistusosuus PVO Power Management Oy:sta. Pohjolan Voima -konsernin tytäry ja osakkuusyhtiöillä on omat hallintoelimensä. PVO Power Management Oy tarjoaa tuotannonohjaus-, sähkökaappa- ja tasehallintopalveluja Pohjolan Voiman ja sen osakkaiden omistamille voimalaitoksielle. Koko Pohjolan Voima Oyj:n kokonaissähköntuotantokapasiteetti oli 31.12.2014 3200 MW ja Oy Alholmens Kraft Ab:n AK 2 -voimalaitoksen nimellissähköntuotantoteho on 240 MW.

Selvityspyyntöt ja vastaukset

Energiavirasto pyysi 10.7.2015 sekä PVO Power Management Oy:ltä, että Oy Alholmens Kraft Ab:ltä selvityksen REMIT-asetuksen noudattamisesta liittyen AK 2 -

14.5.2019

voimalaitoksen huoltoon ja siihen liittyvän UMM-tiedotteen julkaisemiseen. PVO Power Management Oy ei toimittanut selvitystä Energiavirastolle määräajassa.

Nord Pool pyysi PVO Power Management Oy:ltä selvitystä asiassa. PVO Power Management Oy:n vastauksen (toimitettu sähköpostitse 4.2.2015) mukaan he saivat tiedon AK 2-voimalaitoksen huollosta liian myöhään ja julkaisivat UMM-tiedotteen heti tiedon saatuaan.

Perustelut

Kysymyksen asettelu

Asiassa on kysymys siitä, onko PVO Power Management Oy:n toiminta markkinoilla 29.12.2014 ollut REMIT-asetuksen 3 artiklan mukaisen sisäpiirikauppa koskevan kiellon tai REMIT-asetuksen 4 artiklassa tarkoitettua sisäpiiritedon julkistamista koskevan velvoitteenvastaista.

Asian kannalta relevantti lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta asiassa

Lain sähkö ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013), valvontalaki, annetun lain 2 §:n mukaan kyseistä lakia sovelletaan niiden valvonta- ja seurantatehtävien hoitamiseen, jotka säädetään Energiaviraston tehtäväksi 8) energian tukku-markkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011, jäljempänä REMIT-asetus, sekä sen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä.

REMIT-asetus

REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa on määritelty, mitä tarkoitetaan sisäpiiritedolla.

REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan

- 1) 'Sisäpiiritedolla' tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan tukkutason energiatuotteeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, olisi todennäköisesti huomattava vaikutus näiden tukkutason energiatuotteiden hintoihin.

Tämän määritelmän soveltamiseksi 'tiedolla' tarkoitetaan

- a) tietoja, jotka on julkistettava asetusten (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 nojalla, mukaan lukien mainittujen asetusten nojalla annetut suuntaviivat ja verkkosäännöt;
- b) tietoja, jotka koskevat sähkön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteettia ja käyttöä tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettia ja käyttöä, mukaan lukien tiedot näiden laitosten tai verkkojen suunnittelusta tai ennakoimattomasta käytöstä poissa olosta;

(...)

14.5.2019

REMIT-asetuksen 2 artiklan 7 kohdassa on määritelty, että; ”’Markkinaosapuolella’ tarkoitetaan henkilöä, siirtoverkonhaltijat mukaan luettuna, joka ryhtyy liiketointiin, mukaan luettuna kauppa koskevien toimeksiantojen antaminen, yksillä tai useammilla energian tukkumarkkinoilla.”

REMIT-asetuksen 2 artiklan 13 kohdassa on määritelty, että; ”’Sidosyrityksellä’ tarkoitetaan tytäryhtiötä tai muuta yritystä, josta omistetaan osuuksia, tai yritystä, joka on sidoksissa toiseen yritykseen direktiivin 83/349/ETY 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuun tavoin.”¹

REMIT-asetuksen 3 artikla sisältää sisäpiiriakauppa koskevan kiellon, jonka mukaan;

1. Henkilötä, joilla on hallussaan tukkutason energiatuotteeseen liittyvä sisäpiiritietoa, kielletään

a) käyttämästä tästä tietoa hankkimalla tai luovuttamalla tai yrittämällä hankkia tai luovuttaa omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti tukkutason energiatuotteita, joita kyseinen tieto koskee;

b) ilmaisemasta kyseistä sisäpiiritietoa toiselle henkilölle, jollei tämä tapahdu osana asianomaisen henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista;

c) sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta toiselle sellaisten tukkukaupan energiatuotteiden hankkimista tai luovuttamista tai houkuttelemasta tästä hankkimaan tai luovuttamaan sellaisia tukkutason energiatuotteita, joihin kyseinen tieto liittyy

REMIT-asetuksen 4 artiklan sisäpiiritiedon julkaisuvovelvoitteen mukaan

Markkinaosapuolten on tehokkaalla tavalla ja oikea-aikaisesti julkistettava hallussaan oleva sisäpiiritieto, joka koskee yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyhtiön tai sidosyrityksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnaasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain. Tällainen julkistaminen käsittää muun muassa tiedot, joilla on merkitystä sähköön tai maakaasun tuotanto-, varastointi- ja kulutuslaitosten tai siirtoverkkojen kapasiteetin ja käytön osalta tai joka liittyy nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten kapasiteettiin ja käyttöön, mukaan luettuna tiedot näiden laitos-ten tai verkkojen suunnitellusta tai ennakoimattomasta käytöstä pois olosta.

Kirjanpitolaki - määräysvalta

Kirjanpitolain 1336/1997 5 §:n mukaan ”Kirjanpitovelvollisella katsotaan olevan määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa tai siihen verrattavassa ulkomaisessa yrityksessä (kohdeyritys), jos:

¹ Direktiivi 83/349/ETY on kumottu (18.7.2013) direktiivillä; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tiettytyypistien yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (ns. tilinpäätösdirektiivi). Suomessa direktiivi on voimaan saatettu kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen muutoksella, laki kirjanpitolain muuttamisesta 1620/2015.

14.5.2019

- 1) kirjanpitovelvollisella on enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimääristä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen;
- 2) kirjanpitovelvollisella on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettu ääntenenemmistö; tai
- 3) kirjanpitovelvollinen muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyritykseen.

Asian oikeudellinen arvointi

Energiavirasto on tutkinut asiassa esiin käyneiden tosiasiaseikkojen perusteella, onko PVO Power Management Oy:n toiminta mahdollisesti ollut REMIT-asetuksen 3 tai 4 artiklan vastaista. PVO Power Management Oy toimii Pohjolan Voima Oyj konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöiden erikseen sopimalla tavalla niiden tuotannonohjaus-, sähkökaappa- ja tasehallintapalveluja tarjoavana palveluntarjoajana. PVO Power Management Oy julkaisee UMM-viestit Oy Alholmens Kraft Ab:n puolesta.

Oy Alholmens Kraft Ab vastaa markkinaosapuolena viimekädessä siitä, että sisäpiirtieto, joka koskee sen omistamaa AK 2-voimalaitosta, julkaistaan REMIT-asetuksen 4 artiklan vaatimusten mukaisesti markkinoille, riippumatta siitä, kuka tiedot tosiasiassa sen lukuun julkaisee. Todettakoon vielä, että PVO Power Management Oy on julkaissut antamansa selvityksen mukaan tutkinnan kohteena olleet UMM-viestit heti tiedot Oy Alholmens Kraft Ab:ltä saatuaan.

Energiavirasto on arvioinut sisäpiiritedon julkaisemisvelvoitteent laajuutta ottaen huomioon REMIT 4 artiklan mukaiset edellytykset, joiden nojalla yritys on velvollinen julkaisemaan sellaisen tiedon, joka koskee "yritystä tai laitoksia, jotka ovat kyseisen markkinaosapuolen tai sen emoyrityksen tai sidosyrityksen omistuksessa tai määräysvallassa tai joiden toiminnasta kyseinen markkinaosapuoli tai yritys vastaa joko kokonaan tai osittain". Energiavirasto on arvioinut, olisiko PVO Power Management Oy Pohjolan Voima Oyj:n konsernirakenteeseen perustuvin syin kyseisen artiklan nojalla velvollinen julkaisemaan tiedon, joka koskee Oy Alholmens Kraft Ab:n omistamaa laitosta, jos tällainen tieto olisi PVO Power Management Oy:n hallussa.

Tutkinnan kohteena oleva laitos on Oy Alholmens Kraft Ab:n omistuksessa (100%). Siten PVO Power Management Oy:llä ei ole omistusosuutta laitoksesta. PVO Power Management Oy:llä ei myöskään ole omistusosuutta laitoksen omistavasta Oy Alholmens Kraft Ab:sta. Edelleen, sillä ei ole yrityksen päättöksentekoelmissä sellaista asemaa, jonka nojalla voitaisiin todeta, että PVO Power Management Oy käyttäisi laitoksen omistavassa yhtiössä kirjanpitolain (1336/1997) 5 §:n mukaista määräysvaltaa. Pohjolan Voima Oyj on omistusosuutensa (100 %) perusteella PVO Power Management Oy:n emoyhtiö. Kuitenkaan sen omistusosuus Oy Alholmens Kraft Ab:sta ei ylitä 50 prosenttia (49,9 %), eikä tämän siten katsota olevan kirjanpitolainsäädännön mukaisen lähtökohdan mukainen Pohjolan Voima Oyj:n tytäryhtiö.

14.5.2019

Nämä ollen se ei ole omistusosuuden perusteella PVO Power Management Oy:n emoyhtiön määräysvallassa.

Yhtiöillä on lisäksi omat hallintoelimensä, eikä emoyhtiöllä tai yhtiöillä keskenään ole toistensa hallintoelimissä sellaista asemaa tai äänivaltaa, että kirjanpitolain mukainen määräysvalta-asema syntyi myöskään tällä perusteella. Energiavirasto toteaa, että Oy Alholmens Kraft Oy Ab ei ole REMIT-asetuksen 2 artiklan 13 kohdan tarkoittama PVO Power Management Oy:n sidosyritys. Energiavirasto katsoo, että PVO Power Management Oy tai sen emoyhtiö ei myöskään vastaa Oy Alholmens Kraft Ab:n omistaman voimalaitoksen toiminnasta REMIT 4 artiklan tarkoittamalla tavalla pelkästään sen perusteella, että se tarjoaa perustuvia tuotannonohjaus-, sähkökauppa- ja tasehallintapalveluja kyseiselle Pohjolan Voiman osakkuusyhtiön omistamalle voimalaitokselle.

Energiavirasto toteaa, että PVO Power Management Oy:n ja Oy Alholmens Kraft Ab:n keskinäinen suhde ei sellaisenaan, eikä Pohjolan Voima Oyj:n konserni – tai osakkuusyhtiörakenteen perusteella, täytä REMIT-asetuksen 4 artiklan asettamia edellytyksiä, joiden perusteella PVO Power Management Oy:lle muodostuisi velvoite julkaista Oy Alholmens Kraft Ab:n omistamaa laitosta koskevia tietoja.

PVO Power Management Oy on selvityksessään kuvannut tilannetta siten, että he ovat julkaisseet AK 2-voimalaitosta koskevan UMM-viestin viipymättä saatuaan tielön huollosta Oy Alholmens Kraft Ab:ltä. Asiassa ei ole myöskään ilmennyt seikkoja, jotka osoittaisivat tai joiden perusteella olisi ylipäänsä mahdollista epäillä, että PVO Power Management Oy:llä tai sen lukuun työskentelevällä henkilöllä olisi ollut hallussaan sellaista tietoa, jonka perusteella se olisi voinut toimia REMIT-asetuksen 3 artiklassa kuvatulla tavalla.

Johtopäätös

Edellä mainituilla perusteilla Energiavirasto katsoo, että riippumatta siitä milloin kyseinen AK 2-voimalaitosta koskeva tieto on ollut PVO Power Managementin hallussa ja onko kyseessä ollut sen luonteen tieto, joka täyttää REMIT-asetuksen sisäpiirityiden määritelmän mukaiset edellytykset, PVO Power Management Oy:llä ei ole ollut hallussaan sellaista REMIT-asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaista tietoa, joka sen olisi tullut julkaista 4 artiklan vaatimusten mukaisesti. Tapaiksessa ei ole esiintynyt seikkoja, joiden nojalla olisi myöskään aihetta epäillä, että olisi voinut syntyä tilannetta, jossa olisi kyse 3 artiklan mukaisen kiellon rikkomisesta.

Ratkaisu

PVO Power Management Oy:n tutkinnan kohteena olleessa toiminnassa ei ole riottu REMIT-asetuksen 3 artiklan tai 4 artiklan mukaisia velvoitteita.

Energiavirasto poistaa asian käsitteilystä.

Sovellettava lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta (REMIT-asetus), 2 artikla, 3 artikla ja 4 artikla

14.5.2019

Kirjanpitolaki (1336/1997) 5 §

Laki sähkö ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Muutoksenhaku

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä 1.

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu PVO Power Management Oy

Lisätiedot

Lasse Pollari, johtava asiantuntija, puh 029 5050 198, sähköposti:
lasse.pollari@energiavirasto.fi

Liite 1

VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäytölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitsoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaa-ditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksnenä;

14.5.2019

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liittäävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tullee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimitaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen osoitteeseen:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinent asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinent asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.